

2020 – ANUL IORGA, ANUL SĂMĂNĂTORIȘTILOR (XLIV):

Analfabeția în mișcarea noastră culturală

- Religia și patria, tronul și altarul sunt temelia educațiunii germane?

Anul Iorga
Anul sămănătoristilor

Analfabeția în mișcarea noastră culturală
analfabetul cultural, care ieri te slăvia cu propria-i semnătură, astăzi te va stropi cu noroi ...
nu răspundem, din principiu, atitudinilor provocatoare ale analfabeției ...
din nenorocire pentru noi, nu există nici un fel de societăți pentru protecția literelor 1877 1922

Ion Scurtu

critic, istoric literar tribunist

Aurel C. Popovici

jurist, politician publicist tribunist
1863 1917

Școala de caractere
școala modernă continentală nu e cu nimic mai bună decât cea veche. Și ea a dat și dă zilnic faliment.
the natural leaders of the people

Religia și patria, tronul și altarul sunt temelia educațiunii germane. W. Lexis

șagunism - tribunism - sămănătorism

un organism social
prin cultură

Continuăm reproducerea articolului „Analfabeția în mișcarea noastră culturală” (apărut în „Sămănătorul” n. 36 din 31 august 1908, autor Ion Scurtu): «Dimpotrivă, **analfabetul cultural, care ieri te slăvia cu propria-i semnătură, astăzi te va stropi cu noroi ...** tot el. Cazuri concrete sînt din nenorocire prea multe; nu mai e nevoie să le arătăm. Ni se face și silă numai amintindu-ni-le. Dar scopul acestor rînduri nici nu este să discutăm „cazuri concrete”, precum scopul profilaxiei medicale este prevenirea boalelor și nu lecuirea cutăror pățimași de ele. Iar pentru a preveni o boală, fie și literară, cel dintîi lucru ce se cere este să o denunți și să izolezi pe bolnavi de lumea sănătoasă. De aceea ne-am și hotărît a spune pe numele ei adevărat boalei de care sufăr unele reviste ce „combat” mereu cînd pe unul cînd pe altul dintre cei lăudați odată de ele: această boală este o adevărată analfabeție culturală, de care sufăr în mod firesc pretinșii „scriitori” lipsiți și de talent și de școală. A-i lua în serios pe unii ca aceștia, ar însemna a te expune contagiunii insultelor. Astfel, odată pentru totdeauna, să se știe: **nu răspundem, din principiu, atitudinilor provocatoare ale analfabeției**, ci vom urma să izolăm pe bolnavi, demascîndu-i ori de cîte ori boala lor se manifestă în public. Încolo, pot scrie ce vor pofti: nu-i vom căuta în baracele unde-și îndură patima și nici nu vom întemeia, în propriile noastre pagini, vr’o „**societate de salvare**” care, atribuindu-le analfabeților culturali o importanță pe care n’o merită, i-ar scăpa de ridicol. Deci, poftă bună, domnilor de soiul lui O.C.T. = A.B.C. Tăslăuanu! Puteți urma cu injuriile, căci, **din nenorocire**

pentru noi, nu există nici un fel de „societăți pentru protecția literelor”, iar de când cu societățile pentru protecțiunea blajinelor dobitoace ale Domnului, mînate astăzi de vizitii umani, instinctele oamenilor brutali, ce se improvizează conducători ai opiniei publice, e firesc să se manifesteze pe aceste tărîmuri. I. SCURTU.»

În perioada decembrie 1908 - decembrie 1909, directorul publicației a fost juristul și politicianul Aurel C. Popovici (1863 - 1917). Publicăm „Școala de caractere”, unul din multele articole publicate - apărut în „SĂMĂNĂTORUL” nr. 10 din 8 martie 1909: «**Școala de caractere, motto: Religia și patria, tronul și altarul sunt temelii educațiunii germane. W. Lexis. Ziceam în câteva articole de azi vară că școala modernă continentală nu e cu nimic mai bună decît cea veche. Și ea a dat și dă zilnic faliment.** Mai pretutindene. Pricina este, între multe altele, nenorocitul sistem intelectualist care, mai ales dela Condorcet încoace, s'a întins și se întinde mereu. N'ar fi fost mare mirare dacă școalele private, d.e. din Englitera și America de Nord, ar fi adoptat și propagat acest sistem de instrucție. Căci el neavînd în vedere decît exclusiv interesul material al individului, răspunde mai bine cerințelor plat-utilitariste ale multora dintre părinți. Surprinzător este că tocmai Statul s'a apucat să materializeze mentalitatea copiilor; să obișnuiască lumea cu gândul că el și **numai el trebuie să dea generațiilor tinere „știință”, să le „civilizeze”**. Era deci natural ca toată această lume „instruită” de Stat, examinată de Stat, timbrată și pecetluită de Stat să-i ceară în cele din urmă **o recompensă: slujbe, slujbe și iar slujbe.** De fapt, mai toate Statele se plîng de proletariat. Ele l'au creat, ele continuă a-l crea. Și astfel ele însăși își compromit viitorul. Lucrurile trebuiau să ajungă aici. Și vor ajunge la și mai rău. Căci **istoria egalitarismului a produs, trebuia să producă teoria școalei unitare, a școalei integrale pentru toți.** Statul s'a considerat chemat și destoinic să dea el tuturor copiilor mijloace de a-și agonisi traiul. Dar copiii aceștia, după ce devin oameni, multă „știință” vor fi avînd, multe certificate cu note mari și bune și diplome în toată regula vor fi putînd produce. Numai o „știință” le lipsește: știința de a-și căuta de cap, de a-și agonisi traiul *în afara* de bugetul Statului. Cu „știința” lor de Stat, oficială, reglementară, **ei nu se pot mișca, nu se pot procopsi decît în curțile mici și înguste ale administrației politice.** Locurile fiind puține, candidații sporind din zi în zi în progresie geometrică - salvarea e foarte simplă: **democrația socială.** Asta încalte nu mai face greșeli singulare ca Statele noastre burgheze. Ea prefacă pur și simplu greșelile de până acum într'un sistem. *** Ziceam în acele articole că mai ales școala publică ar trebui să se preocupe în prima linie de educația sufletească a generațiilor ce vin și arătam părerile lui Pestalozzi, Guyau, Förster ș.a. în privința aceasta. Mai arătam că Englezii fac de mult ceea ce acum începe a se face pe ici-colo și dincoace de Canalul Mânecei. De atunci s'a ținut la Londra congresul pentru educația morală și au apărut și cele două volume ale unei anchete internaționale în această privință, anchetă publicată de d. M.E. Sadler, profesor la universitatea din Manchester. D. de Coubertin relevă cu plăcere că în școalele engleze se conservă și se dezvoltă tocmai calitățile naționale, bune, caracteristice ale rasei anglo-saxone. Aceste școale, constată și d-sa, nu se ocupă prea mult cu partea intelectuală atît de covârșitoare în Franța și în alte țări. În schimb, ele își concentrează toată activitatea în dezvoltarea și întărirea caracterului. Ele nu produc „en masse” tineri „erudiți” - (ca școalele franceze). Ele se țin mai mult de pilda lui Shakespeare: puțină latinească, mai puțină elinească (*small Latin and less Greek*), dar

acest puțin se învață bine. În școlile engleze se învață mai puțină știință, mai puțină istorie, mai puțin din limbile moderne, dar ceea ce se cere, se învață în mod serios. Cu un cuvânt: **nu „cultură” intelectuală lustruită, „vastă”, superficială și nulă**; ci o cultură potrivită copiilor, și deci asimilabilă la vârsta lor. Profesorii din Anglterra fiind oameni liberi în școlile libere, - nu umblă să facă din copii și copilandri „savanți” cari „să știe” de toate și nimic serios. Pe de altă parte, ei au o misiune mult mai nobilă și mai firească: ei se străduiesc să scoată din copii oameni cât se poate mai de treabă – **gentlemen, oameni întregi și cinstiți**. Unii dintre amicii mei democrați-socialiști, probabil că iar au să se sperie de asemenea „idei reacționare”. Dar vor fi știind de sigur că cineva poate fi **gentleman** în înțeles englezesc fără a fi **gentilhomme** în înțeles francez; iar dacă un om e și **gentleman** și **gentilhomme**, cu atât mai bine de țara care are mulți asemenea oameni. – În Franța, Statul dă prea multă instrucție, în multe privințe de lux, chiar rea; în Anglterra se dă mai multă creștere și încă creștere bună. Înțeleg creșterea în sensul larg al cuvântului: dezvoltarea aptitudinilor sufletești. De sigur, cine este mai amabil, mai „poli” ca Francezul?

Unde sunt manierele mai fine ca în Franța? Unde au apărut mai multe coduri de maniere elegante?

Dar manierele bune nu sunt, prin ele singure, totdeauna identice cu caractere întregi, puternice. Ziarul „The Standard” vorbind de curând de această chestie, observa că cu sistemul lor de învățământ, Englezii au izbutit și izbutesc a-și crește o întreagă clasă de oameni cari sunt „conducători firești” ai poporului (**the natural leaders of the people**).

Dar această clasă a fost totdeauna și este (și va rămâne) foarte restrânsă. Căci în școlile secundare de acolo, și mai ales în cele superioare, nu poate intra oricine. De fapt însă, din cei puțini cari au putut intra și învăța în asemenea școli, au ieșit acei numeroși oameni mari ai rasei anglo-saxone. **Lucrul bun e scump. Și școala bună e scumpă**. Căci școala bună e împreunată cu mare cheltuială. Nu numai de bani, ci și de sacrificii, de dorințe și capricii, de amor propriu fără bază, și de multe alte elemente prețioase pentru sufletul omenesc».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2020-anul-iorga-anul-samanatoristilor-xliv-analfabetia-in-miscarea-noastra-culturala-religia-si-patria-tronul-si-altarul-sunt-temelia-educatiunei-germane-154931.html>

The screenshot shows a news article on the website Tribuna.ro. The article title is "2020-Anul Iorga, anul sămănătoriștilor (XLIV): Analfabetia în mișcarea noastră culturală - Religia și patria, tronul și altarul sunt temelia educațiunei germane?". The author is Marius HALMAGHI, published on 01.11.2020 at 21:17, with 1278 views and 0 comments. The website header includes the Tribuna logo and navigation menu.

În: *Tribuna*, 01 noiembrie 2020